

Szerkesztési iroda:
Nagybeckerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

**Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája** Nagybeckere-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeckerek, 1913.

XLII. évfolyam, 165. szám.

Szombat, július 19.

Iskoláink múlt évi beszámolója.

Leányok a gimnáziumban. — A coeduca-
tio kérdése. — A főgimnázium értesítője.

Nagybeckerek, jul. 19.

Az intelligens magyar nők régi vágya teljességet akkor, mikor 1896-ban Wlassics miniszter az egyetem kapuit megnyitotta előttük. Ez az intézkedés természetesen egy új iskolát teremtett meg iskolarendszerünkben — a leánygimnáziumot, amilyen azonban még ma is csak egy pár van az egész országban, úgy, hogy országszerte a leányok legnagyobb része, akik egyetemi tanulmányokra készülnek, magántanulásra vannak utalva. Ez a magántanulás azonban, különösen kisebb városban, majdnem a lehetetlenségek közé tartozik, nem is tekintve a tanítást rendkívül költséges voltát, egyes tantárgyak, az u. n. demonstratív tárgyak magánúton jól egyáltalában nem sajtáthatók el, de általában is a magántanulás nehézségei főként a felsőbb osztályokban fokozatosan lépnek fel és a végén a mutatózó eredmény egyáltalában nem áll arányban a ráfordított óriási szorgalommal és végzett munkával.

Ezek a mutatózó nehézségek tették ismét aktuálissá nálunk a coeducatio, a fiúk és leányok együttiskoláztatásának a kérdését. Azt minden megfigyelő tudja, hogy a férfi és női jellem egymástól teljesen különbözik. A férfit főleg az akaratereje, a határozott fellépés, a határozott jellem teszi férfivá, míg a nőt érzéseinek finomsága, amire vállalkozik, azzal egész lelkének odaadásával való foglalkozás teszi nővé elsősorban. Aki tehát a coeducatio kérdésében dönteni akar, annak figyelembe kell venni ezeket a jellembeli különbségeket oly körülmények között, amikor egymásra pszichológiai hatással lehetnek. A kérdés tehát az, milyenek lehetnek azok a pszichológiai hatások, melyek ak-

kor érvényesülnek, ha fiúk és leányok együtt nevelődnek.

Finnországban 1883 óta folyton szaporodó vegyes középiskolákban 3569 leány és 2863 fiú jár; az ebből rendelkezésre álló bő tapasztalat az, hogy az együttiskoláztatásnál az egymást kiegészítő jellemvonások csak jótékony hatással lehetnek egymásra. A férfijellem kitartó akaratereje csak jótékonyan hathat példájával a gyengébb, hamarabb csüggedő női jellemre és így a leányok határozottabb, életrevalóbb jellemekké fejlődhetnek. Viszont a női jellem érzésének finomsága, nemessége mindig csak finomítólághat hathat a nyers, érdes férfijellemre.

Egy másik tapasztalat az, hogy a tanulásbeli átlagos eredmények a leányoknál mindig jobb, mint a fiuknál, míg a tanulás mélysége a fiuknál mutatkozik jobban. A leányok általános értelmi képessége szempontjából a középiskolai fokon való együttes nevelés ellen nem lehet tehát semmit felhozni, sőt, mivel a két nem itt is tökéletesen kiegészíti egymást, az iskolában a leány a maga kitartó szorgalmával, a fiú a tanulás mélységével egymásra feltétlen csak jó hatással lehetnek.

Mindezeket pedig abból az alkalomból mondtuk el, hogy néhány szülő városunkban azzal a kéréssel fordult főgimnáziumunk tanári kara útján a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy leányaik az V. osztálytól fölfelé az előadások hallgatására bejárhassanak a gimnáziumba. A kérésnek még nincs elintézve, de e sorok írója fentjárt a miniszterium illetékes ügyosztályának főnökénél, Bonecz Ödön miniszteri tanácsosnál, akitől azt az ígéretet nyerte, hogy a leányoknak meg fog engedtetni, hogy a demonstratív tárgyak hallgatására bejárhassanak a gimnáziumba. Ez ugyan nem egészen az, ami a leányoknak az egyetemi tanulmányokra való előkészítésének gondját levinné a szülőkről, de mindenesetre nagy megkönnyebbülést

jelent ez is, ha hozzávesszük azt a kiváló tanfolyamot, melyet a helybeli Messinger-féle leánynevelő-intézetben tartanak, ahol nemcsak az alsó négy osztályból letendő különböző vizsgálatra készülhetnek el tanári vezetés mellett a tanulók, hanem a felsőbb osztályokra is elkészülhetnek.

Azt ugyan nagyon nehéz volna megindokolni, miért szabad a leányoknak a fizikát egyúttanulni a fiukkal, de a magyar irodalmat már nem; haladásnak mindenestre haladás ez is, de aféle félénk, apró lépésről-lépésre való haladás, mint ahogy mi egyáltalában félünk minden nagyobb radikális reformtól.

Főgimnáziumunk ezidei értesítőjét Harzer József tanár igen érdekes tanulmánya vezeti be „Új elemek a légkörben” címen. A kiváló tanár cikkében az elemek legújabb elméletével foglalkozik népszerűen, igen könnyen érthetően.

Az intézet múlt évi történetéből a fontosabb adatokat a következőkben közöljük: A tanártestület 23 tagból állott, ebből egy igazgató, 12 rendes-, 1 helyettes-tanár, 1 tornatanár, 1 iskolaorvos, 1 énektanító, 5 hitoktató, 1 céllövészeti oktató; a tanárok között volt 4 kegyesrendi pap.

A tanév folyamán beiratkozott 330 rendes és 12 magántanuló, ez utóbbiak közül 7 leány. Az év folyamán kimaradt 24 tanuló. Ezek közül 184 nagybeckerek, 103 tanuló. Eze közül 184 nagybeckerek, 103 torontálmegyei, a többi más megyei. A vallás szerint volt: 195 róm. kath., 11 ref., 9 ág. ev., 59 gör. kel. és 43 izr. Az előmenetelt illetően: jeles volt 15, jó 34, elégséges 197, tehát 246 tanuló akadály nélkül haladhat tovább. Egy tárgyból bukott 35, kettőből 13 és több tárgyból 23.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 14 tanuló, az írásbeli vizsgálaton magyarból 1, a latinból 2 tanuló kapott elégtelent. A szóbelire bocsátott tanulók közül 2 jelesen, 4 jól, 5 egyszerüen érettt, 2 javító vizsgálatot tehet, 1 pedig a vizsgálat ismétlésére utasított. A 11 érettt tanuló közül 3 kereskedelmi pályára, 4 orvosi, 1 jegyzői, 2 tanári és 1 jogi pályára megy.

A helyettes.

Az elzászi városka, Sainte-Marie kovácsa, mire estére került az idő, nagyon rosszkedvű lett. Máskor, amint kialudt a mihely tüze, rendesen kiült a ház előtt lévő padra, hogy kipihenje magát. De aznap este sem sört nem ivott a legényeivel, sem nem beszélgetett velük, felesége aggodalmasan nézett reá.

Kérdésközdni nem mert, csak három szöszke fiát csitította, akik vidáman hancuroztak a terített asztal mellett.

Az asszony aggodalma egyre nőtt. Ha utóbb rossz hírt kapott volna a regimenttől, vagy pláne beteg volna elsőszülött fiuk...

— Istenem, mi történhetett. — sóhajtott magában, mikor a kovács, mintegy válaszképpen, dühösen felkiáltott:

— Oh, azok a gazemberek! Azok a cudar bitangok!

Megijedt az asszony és félve kérdezte:

— Kire haragszol Lory?

— Hogy kire? Azokra az átkozott fickókra, akik francia katonaruhában ténferognak reggel óta a városban és derűborura ölekeznek a bajorokkal. Ezek bizonyára ismét olyan opios poroszkok lesznek. Nem mulik el egyetlen nap sem, hogy ilyen visszautazott elzásziakat ne látna az ember!

Az asszony megpróbálta mentegetni őket: — Eredj apjuk, azok a gyerekek nem is olyan hibásak. Algirbe küldik őket s az oly messze van! És elfogja őket a honvágy, azután az is biztatja őket, ha visszajönnek, már nem katonák többé. Tehetnek arról, hogy honvágyasuknál nem erősebb semmi?

— Hallgass anyjuk — kiáltott fel a kovács és dühösen verte az öklével az asztalt, — csak asszony ne beszélne olyan dologról, amihez nem ért. Anyit mondok, ha az én fiam jönne haza ilyen renegátnak, kardommal mennék keresztül gyáva testén...

A falon függött hosszú vadászsvádéja, melylyel hét évig szolgált a francia vadászoknál. Alatta fiának arcképe zuvav katonának öltözve. Ahogy nézte, önmagát vigasztalva, elkezdett nevetni:

— De hiszen az én Keresztélyem nem abból a materiából való! Ahány poroszt ez már levágott...

Jókedvében átment sörözni a szomszédba.

Az asszony egyedül maradván, lefektette három kis fiát, közben szünetlenül arra gondolván: ha mégis haza jönne Keresztélyje. Gyáván, renegátnak, de itthon volna és ő is azok közé a boldog anyák közé tartoznék, kik viszontláthatják gyermekeiket. Ha belépne ide és

— Jó estét mama!

— Valójában ott állt előtte. Egyenruhája rendetlen. Arca zavarodott, szégyenkező. Egy óra óta esavargott már a ház körül, várva, mikor megy el apja. Az anyja örülni szeretne — nem mer. Kérholni akarván, nincs hozzá bátorsága. És

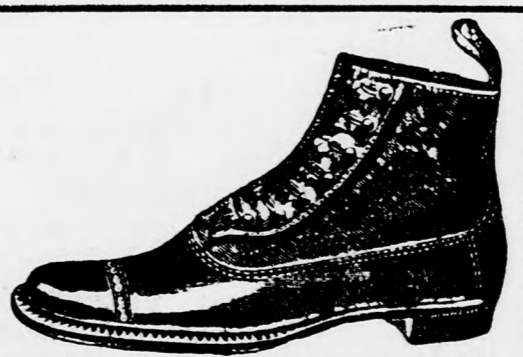
Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy elsőrendű

cipőüzletem ujonnan berendezve megnyit

Hunyady-(fő)-utca, Liptay-féle házban.

48-33

WEINBERGER K., Nagybeckerek.

A szegény tanulók segélyezése igen nagymérvű volt. Ösztöndíjat kapott 12 tanuló összesen 3995 K-t, a tandíjfizetés alól egészben vagy részben fel volt mentve 89 tanuló, az elégedett tandíj 4500 K, a Deáksegélyező-egyesület a szükséges tankönyvekkel és taneszközökkel ellátott 76 tanuló 422 K értékben, ruhasegélyben részesített 26 tanuló 639 K értékben, a kegyes tanítórend 3 tanuló teljes ellátásban részesített 900 K értékben, úgy, hogy összesen 11030 K-t fordítottak erre a célra, ami mindenesetre oly jelentékeny összeg, hogy ezzel nem sok iskola számolhat be.

Az értesítő panaszkodik az ország-szerte tapasztalható szülői indolencia miatt. Az ellenőrző tanácskozások eredményét, ahol szükséges volt, közölték a szülőkkel az u. n. intőcédulákon, aminek azonban sokszor nem volt meg a kellő eredménye, mivel sok szülő azt hiszi, hogy nevelői kötelességüknek eleget tettek, ha az intőcédulákat aláírták, holott a tanári kar mindenkor rendelkezésére áll a szülőknek, vagy azok helyetteseinek, ha ezeknek a tanulók előmenetelét, vagy magaviseletét illetően van tanácskozni valójuk.

Az intézett résztvevett az újvidéki torna-versenyen, ahonnan többet hoztak díjat. A katonai gyakorlatokon és céllövészetben a VII. és VIII. osztályból résztvettek 40-en, a gyakorlatokat Agoston Béla honvédhadnagy vezette.

Szép munkásságot fejtett ki az ifjúsági önképzőkör. Egész éven át felolvastak, vagy beadtak összesen 157 dolgozatot, ezekből 92 bírálatban elfogadtak 12 értekezést, 17 elbeszélést, 3 beszédet, 97 verses művet. A szavaltatok száma volt 48. Pályadíjakat tüzték ki egy tudományos tárgyra, egy idegen nyelvi fordításra, egy verses műre, egy szépprózai elbeszélésre, egy komoly szavaltatra, egy víg szavaltatra és egy ünnepi szónoklatra.

Két jól sikerült kirándulást rendeztek, egyet Budapestre, a másikat Fiume, Velencebe.

A tanártestület, mint minden évben, az idén is jelentékeny szerepet vitt a közéletben. Különös elismerést érdemel az a munkásság, melyet az iskolán kívüli tanítás terén kifejtettek.

A könyv- és szertárákról szóló kimutatás, az előadott tananyag kimutatása, a tanulók érdemsorozata, statisztikai adatok, a jövő évre vonatkozó tudnivalók egészítik ki a jól szerkesztett értesítőt, melyet Balázs József, a főgimnázium kiváló igazgatója állított össze.

Sz. A.

a gyerek oly kedvesen beszélt. Haza akart jönni, mert megunt a katonaságot, ahol mindig porosznak csufolták elszázi kiejtése miatt. Bevezette a szobába, ahol apró testvéreké ingben, mezitláb szaladtak hozzá, hogy megöleljék. Az anyja etetni akarja, ő nem kíván mást, csak vizet, hiszen annyi sört és bort ivott ma már a csapszékben.

Valakinek lépteit hallják az udvarban.

— Az apád! . . .

És rémülten vonszolja fiát a nagy eszerékálya mögé. De véletlenül az asztalon maradt a gyerek vörös zuáv-sapkája.

Nagyot ordított: — Itt van az én fiam is?! . . . — kiáltott rettenetes hangon, lekapva a kardot a falról, a kályhához rohan, hol a gyerek halottfehéren, kijózanult fejjel, sápadtan támaszkodik a falnak.

Az asszony kétségbeesve rohan közejük.

— Az istenért ne öld meg! Én irtam neki, hogy jöjjön haza, hogy szükségem van rá a műhelyben, hogy te épp oly szeretettel várod, mint én. Hallod apjuk, hallod?

Zokog, sikong a szegény anya és visszhangképp behallatszik a másik szobából a három gyerek keserves sirása. A kovács mintha mellbelökték volna, megtántorodik és egészen más hangon kezd el beszélni.

— Ti hittad vissza? Ez bizonyos? Akkor minden jól van. Menjünk aludni. Holnap, majd holnap meglátom, mi a teendőm.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.

Július 19.

Barométer esik 750.7. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 23.4 C°. Hőmérséklet: maximum 18-ikán 23.0 C°, min. ma reggel 13.7 C°. Csapadék — Felhőzet Cu8. Szélirány és erősség NW3. Jólát a következő 24 órára: Változékony, enyhe, elvélve esapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Eljegyzés.** Dudvorszky Sziárd szamosi községi jegyző eljegyezte Schaller Irénkét Nagyujosfalvaról.

— **Antalfy Zsiross László,** Torontáivárárhely község segédjegyzője, Antalfy Zsiross Mihály Torontalmegye ny. vm. főszámvevő fia eljegyezte Moravcsik Ilonka áll. tanítónőt Kalocsáról.

— **Egyházi zene.** Holnap a rk. plébánia-templomban a 10 órai nagymise alatt Kulcsár Juliska zenekadémiai növendék Gradualia Cherubini „Ave Mária”-ját, Offertóriumra pedig Weninger József „Ave Mária”-ját duettben fogja énekelni a szerzővel.

— **A kulturegyesület ülése.** A Torontáivármegyei Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága tegnap délután 4 órakor a vármegyei ház alispáni kistermében dr. Vincze Erő m. főjegyző elnöklésével ülést tartott, melyen résztvettek Somfai János titkár, Baaden Károly, Jeszenszky Nándor, Mencezer Lipót, dr. Nagy Dezső és Streitmann Antal igazgatósági tagok. Az ülésen dr. Vincze Erő igazgató előadta, hogy a torontáivármegyei szerb tanítók tamburás zenekara hangverseny-körutat akar tenni, amelyen a magyar népdalokat akarja bemutatni és népszerűsíteni egyes nemzetiségi helyeken s a zenei kultúrával istápolni a testvériesülést. A zenekar vezetősége a kulturegyesület erkölcsi és anyagi támogatását kéri az akciójához. Az igazgató előterjesztésére az igazgatóság készséggel hozzájárult a zenekar tevékenységének támogatásához s úgy erkölcsi, mint anyagilag elő fogja mozdítani a tanítók

Másnap reggel felkeltette fiát.

A gyerek féltómosan kapkod az ágya mellett levő zuáv-ruhája után. Apja leinti. Nem azt kell felvenni. Anyja aggodalmaskodik. De hiszen nincs más.

— Adj az enyéméből.

Keresztély felöltözik, ezalatt pedig az apa összerakta az egyenruhát, a kis zubbonyt, a vörös nadrágot, bugyorra kötötte, nyakába akasztotta a bádogtokot, amelyben a katonai menetlevelet őrzik. Szótlanul tett-vett feleségének legnagyobb rémületére.

Mikor elkészült a fiu is az öltözködéssel, lementek a kovácsmühelybe. Szótlanul mind a hárman. Lenn a mühelyben, ahol már a tűz vörösen lobogott és dolgozott mindenki, végre megszólalt az apa:

— Nézd gyerek, itt van, örülj neki, legyen a tied. Az anyád hazahívott, te idekiváncsoltál. Legyen meg kívánságod. Minden a tied. A ház, a mühely, a kert, a szőlő, minden. Enyém csak becsületed érte esérébe. Én tudom mi a kötelességed. És én most elmegyek leszolgálni azt az öt esztendő, amivel te tartozol Franciaországának.

— Lory, én öregem, hová indulsz?

— Atyám — zokogott a fiu. De a kovács vissza sem tekintve, nagy léptekkel halad előre.

És pár napra reá Sidi-bel-Abbes városában, a harmadik zuávvezredbe egy ötvenöt éves ember állt be önkéntesnek.

Alphonse Daudet.

VILLANYOS FÉNYFÜRDŐK

CSUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIAS, ASTHMA, IZZAD
MÁNYOK ÉS IDÜLT VESEBAJ ELLEN

ALKALMAZTATNAK

Dr HEINERMAN SANATORIUMÁBA

134-x 2

törekvését. Jelentette továbbá az igazgató, hogy a vallás- és közoktatási miniszter felügyelete alatt álló országos szimfóniai zenekar az idén Nagybecskereken is óhajtaná szimfóniai hangversenyt rendezni s erre a kulturegyesület támogatását kéri. Az igazgatóság kimondotta, hogy a klasszikus zenének kultiválása érdekében az elsőrangú zenészekből álló hatvan tagú szimfóniai zenekart szintén támogatni fogja abban, hogy Nagybecskereken a tél folyamán szimfóniai hangversenyt rendezzen.

— **A nemzetközi kereskedelemoktatási kongresszus.** Budapesten augusztusban tartják a tizedik nemzetközi kereskedelemoktatási kongresszust közgazdasági tanfolyammal kapcsolatban. A tanfolyamra Nagybecskerekről a kultuszminiszter Perl Mihály felsőkereskedelmi iskolai tanárt küldte ki.

— **Erna Morena,** a mozi híres drámai színésznője fog szerepelni ma a vásznon a Modern Moziban. „A beteg vér” című szenzációs dráma főszerepét játszsza s igen érdekes drámai jeleneteket lát tőle a közönség. Ezenkívül még külön gazdag műsort nyújt ma és holnap este a mozi s szerepelni fog Princee Mária is, a kitűnő kórikus.

— **Az abbáziai évad.** Abbáziából írják lapunknak: A főszézon előreveti árnyékát. Az idegenek névsora 6000 (hatezer) fürdővendéget jelez. Dacára a mindenfélre uralkodó rossz, hideg időnek (vagy talán éppen ezért), dacára a balkáni háborúnak és dacára az általános gazdasági depressziónak. Mi tagadás benne, Abbazia évről-évre nő. Tavaly három új szálloda épült s most már ezek is mind megteltek. De az intőző körök gondoskodnak is róla, hogy a fürdővendég ne unatkozzék. Az állandó zenekar hangversenyei elsőrangúak, a vígjalmi bizottság hetenként háromszor rendez pompás ünnepélyeket, galamblovészvet, regattaversenyek a sportkedvelők kedvében járnak, a confetti-ünnepélyek és a táncmulatságok a fiatalok igényei elégitik ki s a Quarnero remek terrasznál, valamint a Casino des Etrangers termeiben oly pezsgő élet uralkodik, amilyent csak a világfürdőkben látunk.

— **A városi villamos elektromos újdonságai.** Az elektrotechnika legmodernebb s az ipari és házi szükségletre nézve nélkülözhetetlen újításaival lépünk a nagyközönség elé. Célunk az, hogy ez újdonságokat a nagyközönséggel megismeressük és azokat egyszerű kezelésükkel fogva a háztartásokban s az ipar terén meghonosítsuk s megkedveltessük. Az összes alantabb felsorolt cikkek nagyon jutányos áron szerezhetők be központi vezetőségünkkel. A régi villamoscsengőket teljesen kiszorítja a manapság már tulajdonosan alkalmazott egy kis csengőtranszformátor, amely semminemű gondozást és kezelést nem igényel s állandóan pontosan működik. Az áramfogyasztását havonkénti 1 kor. átalány-árban állapítottuk meg egy hat szobáig terjedő lakásnál. Nagyobb helyiségek berendezése egyezség tárgyát képezi. Az elektromos vasalók célszerűségét közönségünk már ismeri, olcsóságuknál fogva pedig nagy kelendőségnek örvendenek. Áruk 14 kor.-tól feljebb, szabó-vasalók 4—10 K-ig, 24 K-ig. Minden házban nélkülözhetetlen a „főn” elektromos fűvőkészülék, mivel az általa előállított hideg és meleg levegő gyógyhatású reumatikus fájdamaknál, hűdéseknel stb. betegségeknel, használható még haj és könnyebb ruhanemű szárításánál. Darabja 30 kor. Kapcsolatosan fel kell említenünk az elektromos kályhákat, melyek különösen oly helyiségekben válnak be, ahol a kályha fűtése által sok kellemetlenség származik, az üzembiztonság által pedig a villamosfűtés, a kályhaberendezés igen kényelmes pótlásul szolgál, különö-

sen az átmeneti időszakokban. A legújabb főzőedények, teafőzők, vízmelegítő és forralókészülékek, szivargyújtók elengedhetetlen kellékei egy háztartásnak, kezeléseik pedig kényelmes. Végül felhívjuk az igen tisztelt iparos urak szíves figyelmét a legújabban szerkesztett különböző elektromos motorokra, melyek csekély áramfogyasztásuk és olcsó beszerzési áraik miatt nagyon elterjedtek s mindenütt praktikus alkalmazást találnak. Kaphatók minden nagyságban és erősségekben. Az itt ismertetett elektromos készülékekre és az összes e szakba vágó berendezésekre nézve mindennemű felvilágosítással szolgál a Városi Villam m ű, Aradáci-ut.

— **Dupla élvezetté válik szabadsága,** ha elutazása előtt cipőire „Berson” gummisarkokat tétet. Az új Berson gummisarok arany dobozban: kényelmes, elegáns, ruganyos, tartós. Cipészétől kifejezetten „Berson”-t kérjen, ha jól akar járni.

(2)
— **Mulasztásból eredő bűnök** sokkal súlyosabbak, mint elkövetett esekelmények! Ezernyi haemorrhoidákban (aranyérb) szenvedő mindenféle hiábavaló kísérletezéssel kínlik anélkül, hogy kellemetlen bajjától szabadulni tudna. A wieni nagy Allgemeines Krankenhausban végzett kísérletek eredményei igazolják, hogy a már egy emberöltő óta bevált természetes Ferenc József-keserűviz naponkénti használata mellett is mindig rövid idő múlva lágy székelést olyképp idéz elő, hogy ez a végbélfájdalmak lényeges csökkenését vonja maga után. A valódi Ferenc József-keserűviz biztos hatása által tűnik ki, élvezése aranyereseknek sem kellemetlen és amellett kiválólag olcsó. Minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerkereskedésben kapható. Figyelembe ajánljuk azt a körülményt, hogy sokféle utánzat és hamisítvány van forgalomban. A Ferenc József-gyógyforrások szétküldési, igazgatósága Budapesten.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Vorgity Sebő gör. kel. földmives és Gardinovacski Szmiljana gk. — Funk Janos rk. cipész és Storch Zsuzsanna rk.

Születések: Konezulov Emil gk. napszámos, fiu. — Gyömbér Sándor rk. napszámos, leány. — Isztrát György gk. földmives, leány. — Schöffer Ede rk. asztalos, fiu. — Wilkermeln Anna rk. szakácsnő, fiu. — Kirtyanszki Lyubomir gk. napszámos, leány. — Révész Illés rk. napszámos, leány. — Fridl Ferenc rk. kőműves, fiu. — Szabó Kristóf rk. napszámos, leány. — Moity Ilona gk. napszámosnő, fiu. — Lauer István rk. lakatos, leány. Scheinberger Manó izr. mészáros, leány.

Halálozások: Zomunski Frigyes gk. 2 éves, bélhurut. — Krpusin Ráda gk. közs. szolga, 65 éves, gégerák. — Hökkön József rk. 42 éves csendőrtörzsörmeister, gyomorrák. — Neumann Jakab izr. 86 éves magánzó, aggkór. — Weszter István rk. 26 éves szobafestő, tüdővész. — Csikós János rk. 59 éves napszámos, szivhűdés. Csobanov Milivoj gk. 21 hónapos, vörheny. Sztójkov Ilona rk. 8 éves, tüdőlob. — Sztójadinov Csedomir gk. 6 hónapos, göresök. Lámbit György gk. 79 éves napszámos, ütőrelmeszesedés. — Flórián Borbála rk. 9 hónapos, bélhurut. — Magyarov Vitályos gk. 33 éves napszámos, tüdővész. — Mijatov Illés gk. 24 éves földmives, tüdővész. — Marinkov Tivadar gk. 70 éves napszámos, bélrák. — Szabó Kristófné rk. 32 éves, szülés utáni vérzés. — Dujin Vitályos gk. 47 éves napszámos, szivbaj. —

Özv. Zsivkovics Vitályosné gk. 68 éves, bélrák.

— **Amateur fényképészeknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 9 es. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmetve küld a cég. (b)

TAJÉKOZTATÓ.

Az *ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár* nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi *ingyenes népkönyvtár.* A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A *„Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjnyelvéte”* nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Aug. 30. Közig. bizottság ülése.

Sport.

× **Tura-ut.** A Torontai Hajósegylet három tagja, Madi Jenő, Solti László és Sárvári Sándor ritkaság vizitát tett meg az egylet double-seullejében. Julius hó 4-ikén, szombaton délután indultak Zsolnáról a Vágon s 12 napi evezés után f. hó 17-ikén, esütörtökön az Aldunára értek a Vaskapu bejáratához. Innen a magas víz-állás miatt utjokat nem folytathatva, körülbelül 1100 km. evezés után visszatértek. A turaut részletes ismertetésére még visszatérünk, addig is csak röviden akartunk hírt adni erről az örvendetes sporteseményről.

Heti rovat.

— július 19.

A minap a régi vasuti állomáson az esti vonatot vártam. Igen szép nyári este volt, a virágok szép lassan megfagytak, a júliusi égboltozaton álmos hófelhők kóboroltak, a szunyogok melegebb hazába költöztek, a levegő jégbe volt hűtve, egy szóval: tökéletes kánikulai hangulat uralkodott körülöttem, az a hangulat, amikor az ember minden ok nélkül elmélkedni kezd és amikor mint Aladin palackjából a bűvös füstfelleg, a lélekből egyszerre csak hosszú rajban a multak képei vonulnak ki, lassan és ünnepélyesen, amíg csak egy hosszú sóhaj széjjel nem fújja őket. Ebben a kissé szentimentális hangulatban hirtelen azon vettem észre magam, hogy a pályaudvaron mindössze ketten vagyunk: egy kiérdemesült petróleumlámpa meg én. A petróleumlámpa összesen egy darab fény sugarat lövelt reám és erre végtelen szomorúság vett rajtam erőt. Az a bánatos gondolat nyilalt ugyanis belém, hogy ez az egy szál fény tíz perc múlva az idegennek hirdeti, hogy ő nem Balmazújfalura, hanem ellenkezőleg: Torontálvármegye büszke fővárosába, Nagybecskerekre érkezett, arra a Nagybecskerekre, amelynek

nevét ha valamely szegény diák véletlenül kis „n”-nel írja: a tanári kar határozata folytán kizárólag csak alsóbb osztályba léphet le, holott ugyanezt a nagyon Nagy Becskereken egyetlen egy álmos, beteges, öreg petróleumlámpa világítja meg az idegen részére, akinek itt — török-szakad — okvetlenül ki kell szállnia, mert a vonat nem megy tovább.

A gondolat tagadhatatlanul szomorú volt, annál is inkább, mert immár hónapok óta bánt a lelkiismeret, amiért ezt a szép, fejlődő várost állandóan „kisváros”-nak írom és ime, most azt kell látnom, hogy fontoskodó lelkiismeretemnek nincs igaza, mert ahol az első lámpa petróleummal van megtöltve és korhadtt fatuskón tengeti bánatos életét, ott a nyájas idegen Balmazújfaluvál fog bennünket összetéveszteni, akiknél Kiss Ernő szobrát merő véletlenségből állították fel, akikhez a pénzügyigazgatóságot protekció sodorta, akiknek a megyeházat egyenesen a jó Isten ajándékozta. Én nem tudom, hogy mennyibe kerül egy villamos ivlámpa létesítése, én hajlandó vagyok elhinni, hogy ötvenezer koronán alul a hatamas berendezkedés el sem képzelhető és hogy azonkívül évente rengeteg kezelési, fogyasztási, fentartási, javítási, helyesbítési és tüzelési költségbe kerül, én csak azt az egyet tudom, hogy a pályaudvaron a nyájas idegen Nagybecskereken száll ki és Balmazra érkezik és hogy városban a sötétséget irtani és nem tenyészteni szokás. És minden városzseretemen mellett is a most érkező idegennel érzek, aki az angyalok jóvoltából nem fogja kitörni a lábát, hát nevetni fog azon, hogy itt Pokrócz Adám muzeumból való, vagy legalább is muzeumba való lámpással világítja meg előtte a kijárást és hogy a váró és a megvárt ember csak tapogatódzás útján győződhetik meg egymás személyazonosságáról. Engem nem a szókimondás virtusa csábit ezuttal ezeknek a megírására, mert tessék elhinni, csak rá kell nézni arra az egy darab fényforrásra és vagy bánatos elégiát költ az ember, vagy ridegen megmondja vele egy sorban élő felebarátjának, hogy kérem, itt mélységes meggyőződés szerint villanylámpának kellene égnie, mert az a gyöngye hunyorgatás, amelyet e humorba mártott kanóc véghezvisz, minden sötétsége mellett is ránkvilágít, ránk kisvárosra, nagy „N”-nel. Mondom, a kérdés pénzügyi oldalát városom finane-tehetségeire kell átutalnom, de elvben többemagammal tisztában vagyok vele, hogy előbb-utóbb azt a csufolkodó, vén lámpát, nyelvelő kanocával együtt agyon kell ütni és hogy itt minden bölcselkedés mellett sem marad egyéb hátra, mint hogy vérző szívvvel, vagy újongó lelkesedéssel, szerelemből vagy kényszerűségből, de felállítjuk azt a vendégváró, büszkén világító, nekünk hízogó, hatalmas ivlámpát, mert sohasem lehetünk annyira a mellékvonalon, hogy bennünket egyáltalában nem kell észrevenni.

**Dr. MAHLER
SZANATÓRIUMA
ABBÁZIA
ÜDÜLŐK RÉSZÉRE.**

**IDEÁLIS NYÁRI TARTÓZKODÁS. TELJES PENZIÓ 10 KORONÁTÓL KEZDVE.
NAGY ÁRNYAS PARK**

SZÉNSAVAS ÉS TENGERI FÜRDŐK, HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET, HIZLALÓ ÉS ÉTRENDI KURÁK. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

414—20.2

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Sainyo-Lipócsi Salvatorforrás-válalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Ne tessék zokon venni, hogy erről a jelentéktelennek látszó ügyről ennyi szó esik, de a török hódítás idejéből itt maradt ez a világító eszköz, amelyhez emberöltők óta meghatározott érzellemmel ragaszkodunk, nagy erősségünk lehet, egyébként az idők szele régen elsöpörte volna és üvegfaláról ezer gnyolódás nem pattant volna le eredménytelenül. Félek, hogy az a fatuskó gyökeret vert ott a pályaudvaron, hogy ez a gyökér végtelenül hosszúra nőtt és már át- és átjárja szülővárosom egész talaját és ez az aggodalom oka annak, hogy az ember hosszú elmélkedésekbe bocsátkozik, ahelyett, hogy egyszerűen rávilágítana arra a még mindig létező petróleumlámpára, amely még regardból sem világít az emberre vissza. Mert vannak, akik azt mondják, hogy a pályaudvaron egy ócska lámpás ég, de vannak akik azt mondják, hogy az állomáson egy egyszerű szimbólum világít.

— odi.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

Harc a románok és bolgárok között. — A Balkánon tovább harcolnak. — A hatalmak akciója. — A törökök Drinápoly előtt. Bulgária boszút áll. — A tőzsde.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Balkánon a helyzet semmit sem javult, sőt rosszabbodott, mert a bolgárok tovább folytatják az ellenségeskedést s a volt szövetségesek irtják egymást. Súlyosítja a helyzetet, hogy a bolgárok és a románok is hareba elegyedtek s Lompalánkánál véres harc folyik köztük. A hatalmak egymás között tárgyalnak a balkáni helyzet szanálásáról, de a tárgyalásnak eddig semmi hatása nincs.

Mai jelentéseink a következők:

Harc a románok és bolgárok között.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, **tegnap megtörtént az első fegyveres összeütközés a románok és bolgárok között. A román és bolgár sereg között tegnap Lompalánkánál elkeseredett harc indult meg, amely hevesen folyik. A harc kimeneteléről még nincs hír.**

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, **a román csapatok harminc kilométernyire vannak Szófiától.**

A Balkánon tovább harcolnak.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, **a bolgár csapatok folyton heves támadásokat intéznek a szerbek ellen, de a támadásokat a szerbek visszaverik. A bolgár csapatok állandóan visszavonulásban vannak.**

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi jelentés szerint Szerbia és Görögország a bolgárok folytonos támadásai miatt most már hallani sem akarnak a béketárgyalásokról s teljes erővel folytatják a harcot Bulgária ellen.

Egy másik belgrádi távirat ezzel szemben homlokegyenest azt mondja, hogy Szerbia és Görögország kész közvetlenül tárgyalni Bulgáriával.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Bulgária teljes erővel új háborút indít Szerbia és Görögország ellen. Szavov tábornok generalisszimusz új haditervet dolgozott ki, olyan módon, mint a törökök ellen Lüleburgasnál és Kirkilisszénél. Ezzel kapcsolatban azonban, hogy a mai bolgár hadsereggel sikeresen keresztül lehet-e vinni a haditervet.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Ideérkezett jelentések szerint **a bolgár sereg tegnap a Strumica-folyó mellett fényes győzelmet aratott a görögök fölött.**

A hatalmak akciója.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Ausztria-Magyarország és Oroszország között a balkáni helyzet rendezése dolgában megindult tárgyalások kedvező eredményre biztatnak. A tárgyalásokhoz csatlakozott Olaszország is s olasz kormánykörökből eredő hírek szerint a három hatalom között a legbensőbb érintkezés folyik aziránt, hogy közös akciót indítsanak a balkáni helyzet szanálására. Olaszországnak az az álláspontja, hogy Bulgária megaláztatása nem lehetséges.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, Oroszország lemondott arról, hogy Bulgária, valamint Szerbia és Görögország között a tárgyalásokat közvetítse, azonkívül szabad kezet engedett Romániának. Ebből nyilvánvaló, hogy Oroszország teljesen eszerbenhagyta Bulgáriát.

A törökök Drinápoly előtt.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, **a török hadsereg tegnap Drinápoly elé érkezett.**

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: **A konstantinápolyi orosz nagykövet fegyveres beavatkozással fenyegette meg a portát, ha csapatait nem vonja vissza az enos-midiai vonalra.**

A bolgárok boszút állnak.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, a bolgár vezérkari főnök kijelentette, hogy ha Bulgária most kénytelen is engedni Romániának, de három-négy év múlva boszút áll rajta és visszaveszi a most elrabolt területeket, sőt még ennél többet is.

A tőzsde.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyamai a következők voltak: Magyar Hitel 813.75, Osztrák Hitel 617.50, Koronajáradék 81.05, Jelzáloghitelbank 415, Leszámitoló Bank 505.25, Hazai Bank 278, Magyar Bank 528.75, Rimamurányi 685.25, Salgótarjáni 747, Közúti Vasút 636, Villamos Vasút 356.

Az új horvát miniszter.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Pejaševics Tivadar grófot horvát miniszterré nevezte ki. Pejaševics gróf július 22-ikén teszi le az esküt Ischlben a király kezébe.

Tisza István gróf a jegyzőkért.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben valószínűsítést kelt, hogy Tisza István gróf tegnap a jegyzőknek megígérte, hogy anyagi helyzetük javítására már a következő költségvetéssel kapcsolatosan jelentékeny lépés történik. Aki tudja, hogy a kormány mennyire számol a jelenlegi pénzügyi és közgazdasági helyzet nehézségeivel és mennyire takarékoskodik, az tisztában lesz vele, hogy Tisza valószínűsítéssel elbánásban részesíti a jegyzőket, aminek az az oka, hogy a magyar jegyző hivatását igen sokra értékeli és a gond nélkül megélhetés biztosításával a jegyzői kart alkalmassá akarja tenni, hogy miszsióját, a nép jóléte irányú vezetését betölthesse.

Miksa herceg nyilatkozata.

Budapest, jul. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Wiesbadener Zeitungban megjelent interjú ügye, melyet tudvalevőleg Miksa szász hercegnek tulajdonítottak és amelyben éles és teljesen alaptalan kritika foglaltatott a magyar

nemzetiségi politikáról, ma igen furesz fordulatot vett. Kölnből jelentik a „Neues Wiener Tagblatt”-nak, hogy egy protestáns újságíró vállalta az interjú szerzőségét és azt állítja, hogy tényleg beszélt a papi pályán levő Miksa herceggel. Kiderült, hogy ez a protestáns újságíró könyvet írt a jezsuitáknak Németországba való bebecsátása érdekében. Ugyanakkor a Berliner Tageblatt jelenti, hogy a szász király kérdőre vonta Miksa herceget Ausztria-Magyarország elleni interjúja miatt, mire a herceg kijelentette, hogy **ő sem osztrák-magyar politikáról nem nyilatkozott és semmiféle újságíróval nem beszélt.**

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11 38
Buza (1914. áprilisra)	11 91
Rozs (októberre)	8 99
Zab (októberre)	8 29
Tengeri (júliusra)	8 25
Tengeri (augusztusra)	8 19
Tengeri (1914. májusra)	7 28

Nyilttér.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Gyógyhely és vizgyógyintézet Eggenberg, Graz mellett.

Az összes modern fizikai gyógyeszközzel felszerelve.
Főorvos Dr. Grossmann, volt egyetemi tanársegéd.
115—1114

741—913. sz.

441—21

Hirdetmény.

Tamászlaka község előjárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező és köztenyésztesre alkalmatlanná vált **2 drb bika és 3 drb sertés** kan f. évi július hó 24-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett elfog adatni.

Tamászlaka, 19.3 július hó 18-án.

Stankov, bíró.

Perics György, jegyző.

TYUKSZEM,

bőkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” használata után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1-40 kor. Három üveg bérmentve 3— korona.

EXCESSIOR

hűtőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz- és hónaljizzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1-40, 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizalásra legalkalmasabb 40° o phosphorsavat tartalmazó

takarványmész

mellyel disznóknál nagyon könnyen 300 kilo hizalási súly érhető el. Alkalmazható azonosfelül baromfi, borjúk, juhok, marnák, ökrök és lovaknál, 4° kilo ára, mely hónapokig elég 5-80 K utánvétellel bérmentve

Kapható mindenütt. Ahol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készletnél:

Dr. Fleisch E. Korona-gyógyszertára Győr 99.

Kiadó lakás.

Az Árpád-utcában
a volt Baila-Eckfeld-féle

5 szobából és összes mellékhelyiségekből álló ház udvar és kerttel együtt azonnal kiadó.

Bővebbet

Dr. Végh Lajos ügyvédi irodájában.

439—41

Eisenstädter divatáruházában Nagybecskerek

a nyári occasióban kiváló szép választék és jó minőségek kaphatók.

Sima ruhavászon minden színben,
mintázott vászon gyönyörű kivitel-
ben, grenadin katon bordúrral és
bordúr nélkül, mosódelain, festő

46 fillérért
méterenként.

Antalfalva község előljáróságától.
1462—913.

Hirdetmény.

Antalfalva község előljárósága köz-
hírré teszi, hogy a község tulajdonát ké-
pező vadászati jogot folyó évi augusztus hó
1-étől számított egymásutáni 6 évre a f. hó
28-án d. e. 10 órakor megtartandó nyilván-
os árverésen bérbe fogja adni. Az ár-
verés a mondott időben szóbeli és zárt
ajánlat útján történik. Egyéb feltételek a
község jegyzői irodájában a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Antalfalván, 1913 július 16.

A községi előljáróság.

Nagyszentpéter község előljáróitól.

868—1913. szám.

435—2.1

Árverési hirdetmény.

Torontálmegye alispánjának 17874/913
szám alatt hozott véghatározatából kifolyólag,
Nagyszentpéter község alulírott előljárósága
ezennel közhírré teszi, hogy most már Nagy-
szentpéter község tulajdonához tartozó és ál-
tala bérbeadni jogosított, megszünt uradalom
1270 katasztrális holdnyi területén (ugynevezett
nagy- és kis-pusztá) gyakorolható vadászati jog
1913. évi november hó 30-ig szóló időtartamra
folyó évi augusztus hó 1-én délelőtt 9 órakor
Nagyszentpéter község házában tartandó nyilván-
os szóbeli árverés alkalmával, legtöbbet ígér-
őknek haszonbérbe fog adni.

Árverés egyéb feltételei naponként a hi-
vatalos órák alatt a község-jegyzői irodában
megtudhatók.

Nagyszentpéter, 1913 július 16.

Tötösy s. k., jegyző.

Tósiy s. k. bír.

Uradalmak, mezőgazdák, cséplőgép-
tulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekrény

cséplőgépekhez, valamint a mentőszekrény-
hez tartozó összes cikkek a belügyminiszteri
rendeletnek megfelelően, külön is kaphatók

Melkuhn Dezső drogériájában
Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazda-
sági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron
beszerezhetők.

363—16.11

Lóeladási hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság közhírré
teszi, hogy tulajdonát képező 2 darab
tenyészképes és tenyészigazolvánnyal el-
látott — egy drb 7 éves sárga és egy drb
12 éves fekete — ménje folyó évi augusztus
hó 3-ikán délelőtt 9 órakor Ivánd köz-
ség házában készpénzfizetés ellenében el-
adatni fog.

Ivánd község előljárósága.

Művész muri!

„Fedák Sári és Király Ernő mulat' továbbá
Aranyeső, Cigányprimás, gramofon hangleme-
zek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni“,
„Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb.
Darabja 2 50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételen ki-
zárólag egyedül csakis

Wagner

„Hangszer-Király“-nál kaphatók. — Budapest József-körút
15. — Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási
választékban darabja csak 60 fillér. Legelőször javít.
Lemezese ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket.
Üvös! Figyelem a „Wagner“ névre és a 15. házszámra.

245—x.4

Tanuló

kellő iskolázottsággal fel-
vétetik Boleszny
Antal vaskereskedésé-
ben Nagybecskerek.

440—x.1

Bánlaci járás főszolgabirójától.

2888—1913. szám.

443—2.1

Pályázat.

A lemondás folytán üresedésbe jött bán-
laci járási gyepmesteri állásra pályázatot hir-
detek s felhívom mindazokat, akik ezen állást
elnyerni óhajtják, kérvényeiket f. évi július hó
30-ig hivatalomhoz adják be.

Az állás javadalmazása: két üres szobá-
ból álló lakás a telepen, saját személyét ille-
tőleg évi 400 korona s minden egyes segéd
után évi 200—200 korona s végül 200 korona
lótartási átalány.

A gyepmester köteles a telepen lakni és
két erőteljes lovat a telepen tartani.

Bánlak, 1913. évi július hó 18.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Van szerencsém jelenteni a mé-
lyen tisztelt közönségnek, hogy

mosó- és vasaló- intézetemet áthelyeztem

az Árpád-utcából saját házamba

Csernovitz-utca 10. sz. alá,

továbbá, hogy bármiféle inget
két fillérrel olcsóbban csinálók,
a dupla gallért pedig 7, az
egyenest 5 s egy pár kézelőt
10 fillérért szállítok. 436—2.1

Kiváló tisztelettel

Schlosser János.

Eladó

15 hold szántóföld
terméssel együtt a
farkasdi határban.

Bővebbet a tulajdonosnál

SUPICZA MILÁN
FARKASD, 80/b. házszám.
442—1.1

Pancsovai járás főszolgabirójától.

3470—1913. szám.

438—2.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő szekerényi községi
segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A segédjegyzői állás javadalmazása:

A községtől évi 800 korona fizetés, állami
kiegészítés évi 160 korona, lakbér 200 korona
és 4 öl puha tűzifa.

Felhívom mindazon okleveles jegyzőket,
akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint
szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi
július hó 31-ig a pancsovai szolgabírószághoz
nyújtják be.

A választás napját később fogom meg-
határozni.

Pancsova, 1913 július 12-én.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró.

Legfinomabb elszakíthatatlan francia

„MIMI“ férfi gummióvszer

1 tucat 2 K 50 f, 2 tucat 4 K 50 f, 3 tucat 6 K.
Pénz előzetes beküldése mellett portó 30 fill. — Után-
vétellel portó 74 fillér. Diszkrét szétküldés. 448—x.1

„HEZ“ Budapest, VIII. Losonci-utca 13. sz.

492—1913. végrh. sz.

444—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1913.
évi Sp. 77/8. számú végzése következtében
dr. Kiss Jakab alibunári ügyvéd által képviselt
Stefanov Máca javára 707 kor. 15 fill. s jár. ere-
jéig 1912. évi dec. hó 27-én foganatosított ki-
elégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1340
koronára becsült következő ingóságok, u. m.:
szarvasmarhák, kukorica stb. nyilvános árve-
résen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-
ság 1913. évi V. 8/5. számú végzése folytán
197 korona 57 fillér tökekövetelés erejéig
Torontáldudvar községben adós lakásán leendő
megtartására 1913. évi július hó 30-ik nap-
jának delutáni 1 órája határidőül kitzetetik és
ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értel-
mében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérő-
nek, szükség esetén becsáron alul is el fognak
adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságo-
kat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra
kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az
1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek
javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1913. évi július hó 12.
napján.

Szecsó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alvástalajok, gyomororvos és gyomorhív, rögzött székrekedés, májántalom, vértelenség, aranyór és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a teljes háztartásnak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg büntetettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

Moll-féle sóborszesz nevezetes a mint fájdalom csillapító bedőz-bőési szer, köszvény, csúsz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főzetküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval mellékelve teljesítenek.
A rakárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Olcsó konviktus
Nagybecskereken.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület védnöksége alatt álló polgári és felső kereskedelmi iskolai fiúnevelőintézetbe a felvételi díj 40 K — Havidíj 38 K.

Különösen azon szülőknél ajánlható, akik gyermekeikkel a magyar nyelvet is elsajátíttatni akarják.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Erdős Béla tanár Nagybecskerek

373—27.9

A Béga végső 2330/7. sz. a.
özv. Zsivkovics Erzsébet-féle
ház
434—3.2

(a Daun-híddal szemben)
szabad kézből
azonnal eladó.

Magtár
415—3.3

a Béga partján, az ország-
ut mentén, 60 méterre a
rakodóhelyről; örökáron
eladó,
ezelég bérbe is kiadó.
Cím a kiadóhivatalban.

A világhírű és legújabb rendszerű

BOGINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

— és azok alkatrészei kizárólag —
ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók
BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76

112—50 18

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”
politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.

A perjámosi fősztgabirótól.
2768—1913. sz. 430—3.2

Pályázati hirdetmény.

Ujszentpéter községben üresedésben levő jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 10-ig hivatalomhoz címezve annnyival inkább adják be, mert az elkésztet, vagy kellően fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

1. A községtől:
  - a) készpénzfizetés 899.28 K;
  - b) árvapénztárkezelésért 160.— K;
  - c) utiátalány 60.— K;
  - d) irodaátalány 40.— K;
  - e) állandó jellegű drágasági pótlék 800.— K.
2. Állami fizetésekiegészítés 793.— K.
3. Szabad lakás a hozzátartozó házikerttel és 1/2 (fél) hold pótkert.
4. A vármegyei szabályrendeletben megállapított magánmunkálási díjak.

Perjámos, 1913. évi július hó 16.

Fősztgabiró szabadságon:

Bujkovszky Gusztáv
szolgabiró.

**Legolcsóbb és legjobb
cipőbevásárlási forrás!**

Mindenféle „Szandál” cipők
Fürdőköpeny és fürdőruhák
Utazó kosarak
Nyári játékszerek

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.**
divat-, rövidaru-, játék- és cipőkereskedése **NAGYBECSKEREK.**

Postai rendeléseket azonnal eszközölünk. — Meg nem felelő árut szívesen kicserélünk.

Telefon 201.

137—57.56

Alapított 1870.